

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. liepos 16 d. Nr. 21RE2-319 (AG2-234/17-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės,

(Data neskelbtina) Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento (data neskelbtina) sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundas atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Inspekcija), kuriuo pareiškėjas prašo:

1. panaikinti Inspekcijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento (toliau – ir Departamentas) (data neskelbtina) sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo adresu (adresas neskelbtinas) (toliau – ir Raštas).
2. Įpareigoti Inspekciją atlikti pakartotinį tyrimą.
3. Įvertinti statinio atstumą iki kelio ribos bei galimą viešojo intereso pažeidimą.
4. Pagal galimybes pavesti tyrimą atlikti kitiems pareigūnams ar kitam teritoriniam padaliniui, nedalyvavusiems ankstesniame nagrinėjime.

Taip pat reiškiamas procesinio pobūdžio prašymas pateikti visą tyrimo medžiagą, įskaitant matavimus, schemas, nuotraukas, aktus, sutikimus, leidimus ir kitus dokumentus, kuriais buvo remtasi priimant Raštą.

Pareiškėjas nurodo nesutinkantis su Raštu, nes tyrimas atliktas neišsamiai ir nebuvo įvertintos visos reikšmingos aplinkybės. Rašte nurodoma, kad statinys yra pastatytas arčiau negu 1 m iki sklypo ribos, tačiau nenurodomas konkretus atstumas, nepateikiami matavimų duomenys, schemas ar kiti objektyvūs įrodymai, kuriais remiantis padaryta tokia išvada. Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjo skunde buvo keliamas klausimas ne tik dėl atstumo iki gretimo sklypo ribos, bet ir dėl statinio vietos kelio atžvilgiu. Pareiškėjo vertinimu, statinys yra pastatytas mažesniu nei 1 metro atstumu nuo bendro naudojimo kelio ribos, todėl galimai pažeidžiamas viešasis interesas. Inspekcija nevertino ir nepasisakė dėl statinio atstumo iki kelio ribos, nepateikė jokių duomenų ar argumentų, kodėl ši aplinkybė nelaikoma reikšminga. Pažymi, kad dėl šių aplinkybių į Inspekciją kreipiasi ne pirmą kartą. Ankstesnis sprendimas dėl skundo nenagrinėjimo buvo panaikintas ir skundas nagrinėtas iš naujo, tačiau ir pakartotinai atlikto

tyrimo metu, pareiškėjo vertinimu, nebuvo išsamiai ištirtos visos reikšmingos aplinkybės. Dėl šių priežasčių pareiškėjui kyla pagrįstų abejonių dėl atlikto tyrimo objektyvumo, išsamumo ir pakankamumo.

Atsakovė Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos atsiliepimu su pareiškėjo skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė teigia, kad pareiškėjas skunde nenurodo teisės aktų, kurių nuostatų Inspekcijos Raštas neatitiktų. Pažymi, kad pareiškėjo (data neskelbtina) skunde (pastaba, Inspekcijos dokumentų valdymo informacinėje sistemoje užregistruotas (data neskelbtina) Nr. (duomenys neskelbtini), toliau – ir Skundas) nurodytų aplinkybių vertinimui teisinis reguliavimas buvo taikomas atsižvelgiant į statybos darbų atlikimo laikotarpį. Teigia, kad pareiškėjas neginčija, kad Inspekcija yra viešojo administravimo subjektas, kurio kompetencijai priskirta vykdyti valstybinę statybos priežiūrą, tačiau neatsižvelgia į tai, kad valstybė yra nustačiusi tam tikras kompetencijos ribas, kuriose ir vykdoma valstybinė statybos priežiūra. Pareiškėjas savo procesiniuose dokumentuose nenurodo, kad Inspekcija, priimdama Raštą, būtų pažeidusi kokias nors procedūras, ypač taisykles, kurios užtikrintų objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Atsakovė teigia, kad pareiškėjo reikalavimas pateikti smulkia faktinių aplinkybių detalizaciją yra nepagrįstas. Pažymi, kad atlikto faktinių aplinkybių tyrimo metu buvo nustatytos visos būtinos aplinkybės, kurios buvo pakankamas pagrindas, vertinant jas kartu su galiojančiu teisiniu reguliavimu, konstatuoti, kad pažeidimų nebuvo nustatyta. Taip pat pažymi, kad nors Inspekcija, kaip įtvirtinta Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatyme (toliau – ir Priežiūros įstatymas), veikdama savo kompetencijos ribose nutraukė pareiškėjo (data neskelbtina) skundo tyrimą, tačiau atlikto tyrimo metu surašytame patikrinimo akte užfiksuotos aplinkybės yra pakankamos tam, jog nustatyti, kad pažeidimų nebuvo nustatyta ir Inspekcija neturi pagrindo inicijuoti neteisėtos ar savavališkos statybos padarinių šalinimo procedūrų. Paaikškina, kad statytojas gavo sodininkų bendrijos pirmininko sutikimą, būtiną sodo namo (toliau – ir Pastatas1) ir ūkinio pastato-garažo (toliau – ir Pastatas2, abu kartu – ir Pastatai), esančių (adresas neskelbtinas) statybai arčiau nei nustatyti minimalūs atstumai iki gretimo sklypo ribos. Nesant nustatyto teisinio reglamentavimo pažeidimo vykdant Pastato1 ir Pastato2 statybą, negalėjo būti pažeistas ir viešasis interesas, todėl Inspekcija pagrįstai Rašte nepasisakė viešojo intereso gynimo klausimu. Be to, pareiškėjo Skunde nebuvo nurodytos aplinkybės susijusios su viešojo intereso gynimu.

Atsakovės manymu, aplinkybė, kad pareiškėjo netenkina Inspekcijos Raštu priimto sprendimo rezultatas, nedaro paties Rašto neteisėtu ar nepagrįstu. Pareiškėjo skundas yra nepagrįstas, paremtas tik paties pareiškėjo samprotavimais bei nuomone, prieštarauja teisės aktams ir įstatymu nustatytai institucijos kompetencijai, dėl to pareiškėjo skundas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Pareiškėjas ir atsakovė apie posėdžio vietą ir laiką informuoti tinkamai. Pareiškėjas pageidavo bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka, atsakovė atsiliepime nurodė, kad neprieštarauja dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į bylos šalių valią, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka, šalims nedalyvaujant.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento (data neskelbtina) sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo adresu (adresas neskelbtinas)“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog pareiškėjas Skundu kreipėsi į Inspekciją norėdamas pasitikslinti, ar sodininkų bendrijoje vykdomos statybos atitinka galiojančius teisės aktų reikalavimus. Nurodė, kad sodininkų bendrijoje yra statomas gyvenamasis pastatas ir ūkinis pastatas, kuris, pareiškėjo žiniomis, statybą leidžiantis dokumentas šiam objektui neišduotas. Pareiškėjas prašė patikrinti, ar vykdant statybas nėra pažeidžiami statybos bei teritorijų planavimo teisės aktai, ypač dėl minimalių atstumų nuo kelio ir leidimų privalomumo adresu (adresas neskelbtinas).

Pareiškėjas (data neskelbtina) pateikė Skundą papildančius duomenis, nurodydamas, kad 2025 m. pavasarį sužinojo, kad bus statomas mažas vieno aukšto namas, tačiau 2025 metais buvo pastatytas didelis namas su šalia esančiu ūkiniu pastatu. Paklausus kodėl namas su ūkiniu pastatu pastatytas taip arti važiuojamojo kelio, buvo atsakyta, kad sodininkų bendrijos pirmininkas leido taip statyti. Pareiškėjo žiniomis, sodininkų bendrijos pirmininkas negalėjo suteikti tokio leidimo, turėjo laikytis įstatymų ir nustatytos 3 m ribos nuo kelio. Prašė įvertinti ar nėra padaryta nusižengimų.

Inspekcija žemės sklype adresu (adresas neskelbtinas) (toliau – ir Žemės sklypas) (data neskelbtina) atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje ir (data neskelbtina) surašė faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Patikrinimo aktas). Patikrinimo akte užfiksuota, kad Žemės sklype, priklausančiame (duomenys neskelbtini) pastatyti: 1) apie 66 kv. m ploto Pastatas1, 2) apie 20 kv. m bendro ploto Pastatas2, Pastatai neregistruoti Nekilnojamojo turto registre (toliau – ir NTR). Pastatas1 pastatytas 0,95–0,96 m atstumu nuo (duomenys neskelbtini) sodų bendrijoje, o Pastatas2 pastatytas 1,06–1,12 m atstumu nuo (duomenys neskelbtini) sodininkų bendrijoje. Pastato1 parametrai: (duomenys neskelbtini). Statinių statyba pradėta (data neskelbtina) nėra užbaigta. Vadovaujantis teisės aktų nuostatomis nurodyta, kad Pastatai priskirtini I grupės nesudėtingiems negyvenamiesiems pastatams ir jų statybai statybą leidžiantis dokumentas bei projektas yra nereikalingi, statytojas neprivalėjo pranešti apie statybos pradžią, statytojas gavo (duomenys neskelbtini) gatvės (inžinerinio įrenginio) savininko (įgalioto valdytojo – s. b. (duomenys neskelbtini) valdybos pirmininko pasirašytą) rašytinį sutikimą dėl Statinio1 (pastatyto arčiau negu 1 m iki sklypo ribos) ir dėl Statinio2 (pastatyto arčiau negu 3 m, bet toliau negu 1 m iki sklypo ribos). Patikrinimo aktu konstatuota, kad pažeidimų nenustatyta.

Raštu, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 straipsnio 90 dalimi, 14 straipsnio 15 punktu, paaiškinta, kad Inspekcija, pagal jos kompetencijai priskiriamų klausimų sąrašą, nagrinėja skundus, susijusius su statybos procesu, t. y. nuo statybos pradžios, kai statybos darbams privalomi statinio projektas ir statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, iki statybos užbaigimo ir jo įregistravimo NTR, taip pat skundus, kuriems neprivalomas statybą leidžiantis dokumentas.

Priminė, kad Inspekcijos Departamento direktoriaus (data neskelbtina) potvarkiu Nr. (duomenys neskelbtini) „Potvarkis dėl Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento (data neskelbtina) sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo“ (toliau – ir Potvarkis) panaikintas ankstesnis Inspekcijos Departamento (data neskelbtina) sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo adresu (duomenys neskelbtini) nenagrinėjimo“ ir Inspekcijos dokumentų valdymo bendrojoje informacinėje sistemoje DBSIS pažymėtas negaliojančiu. Inspekcijos Departamentas atliko Skundo tyrimą dėl statybos darbų teisėtumo, adresu (duomenys neskelbtini) iš naujo. Informavo, kad Inspekcijos Departamentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 27 straipsnio 1 dalies nuostata ir Priežiūros įstatymo 11 straipsnio nustatyta tvarka, dėl galimų pažeidimų vykdant statybos darbus, atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje Žemės sklype ir surašė Patikrinimo aktą. Minėtu aktu konstatuota, kad privatiems asmenims priklausančiame Žemės sklype, statytojai nuo (data neskelbtina) vykdo naujų I grupės nesudėtingųjų statinių statybą, kurių statyba nėra užbaigta ir nėra atlikta šių statinių teisinė statinių registracija: apie 66 kv. m bendro ploto Pastatas1, pastatytas arčiau negu 1 m iki sklypo ribos ir apie 20 kv. m bendro ploto Pastatas2, pastatytas arčiau negu

3 m, bet toliau negu 1 m iki sklypo ribos. Patikrinimo aktu taip pat konstatuota, kad vadovaujantis Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 24 straipsnio 3 dalimi ir 14 straipsnio 1 dalies 12 punktu, statomo Pastato1 ir Pastato2 statybai nėra privalomas nei statybą leidžiantis dokumentas, nei statinio projektas, taip pat nėra privaloma pranešti apie statybos pradžią. Nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad Pastatų statytojams privačia nuosavybe priklausančiame Žemės sklype vykdant naujų I grupės nesudėtingųjų statinių statybas, kurioms nėra privalomas statybas leidžiantis dokumentas, statinio projektas ir nėra nustatyta prievolė pranešti apie statybos pradžią, bei vadovaujantis Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje numatytu baigtiniu Inspekcijos vykdomų funkcijų sąrašu, Inspekcijos Departamentas statytojų atžvilgiu inicijuoti Priežiūros įstatymo 11 ar 14 straipsnio nustatytas procedūras neturi teisinio pagrindo. Taip pat, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punktu ir 3 dalies nuostatomis, kai skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje; ir jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja pradėjus nagrinėti skundą, skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama. Informavo, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.138 straipsniu, civilines teises įstatymų nustatyta tvarka gina teismas. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 1 dalyje numatyta tai, kad kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. Paaiškino, kad jei pareiškėjas mano, kad bendrasavininko veiksmai pažeidžia jo teises ar teisėtus interesus, jis turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą dėl jų gynimo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymas (minėta, toliau ir – Priežiūros įstatymas), Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAĮ), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės), Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 (toliau – ir STR 1.01.03:2017), Statybos techninis reglamentas STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 (toliau – ir STR 1.01.08:2002), Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (toliau – ir STR 1.05.01:2017), ir kitų teisės aktų aktualios redakcijos, galiojusios pareiškėjo skundo nagrinėjimo bei Pastatų statybos pradžios, t. y. (data neskelbtina) metu.

Atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, kurių veiklai taikytinos VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus, tarp jų ir išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodymas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 5 punktas). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Taisyklės, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis, Taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas (-ai) nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Priežiūros įstatymo 6 skirsnis reguliuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą Inspekcijoje. Priežiūros įstatymo 30 straipsnio 4 dalyje nustatyta, jog skundai, kiek to nereglamentuoja šis ar kiti specialieji įstatymai, nagrinėjami VAĮ nustatyta tvarka. VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas Skundu kreipėsi į atsakovę prašydamas patikrinti, ar vykdant statybas nėra pažeidžiami statybos bei teritorijų planavimo teisės aktai, ypač dėl minimalių atstumų nuo kelio ir leidimų privalomumo adresu (adresas neskelbtinas), todėl pareiškėjo kreipimasis į atsakovę laikytinas skundu.

Statybos įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad statybos valstybinė priežiūra atliekama Priežiūros įstatymo nustatyta tvarka. Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija. Šio straipsnio 2 dalyje, be kita ko, numatyta, kad statybos valstybinė priežiūra apima statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą (2 punktas); statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą (3 punktas); statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą (4 punktas); asmenų prašymų, skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą (9 punktas) ir kt. Priežiūros įstatymo 31 straipsnyje nurodomi skundų nenagrinėjimo ir nagrinėjimo nutraukimo pagrindai. Minėto įstatymo straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodoma, kad skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad jei Priežiūros įstatymo 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja pradėjus nagrinėti skundą, skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama.

Išvadą, jog ginčo statybos darbams neprivalomas statybą leidžiantis dokumentas, statinio projektas, neprivaloma pranešti apie statybos pradžią, atsakovė grindė Statybos įstatymo, STR 1.01.03:2017, STR 1.01.08:2002 nuostatomis.

STR 1.01.03:2017 7.21 punkte nurodyta, kad negyvenamiesiems pastatams priskiriami kiti (sodų) paskirties pastatai – sodininkų bendrijose esantys pastatai (sodo namai ir kita). Pagal šio reglamento VI skyriaus „Nesudėtingieji statiniai“ II skirsnio „Nesudėtingųjų statinių sąrašas“ 2 lentelės eilutę Nr. 4 – sodo namai iki 8,5 m aukščio, didžiausio ploto iki 80 kv. m bendro ploto, priskiriami I grupės pastatams, o tos pačios lentelės eilutę Nr. 2 – pagalbinio ūkio paskirties pastatai – be gyvenamųjų patalpų iki 5 m aukščio, didžiausio ploto iki 50 kv. m bendro ploto, priskiriami I grupės pastatams.

STR 1.01.08:2002 8.1 papunktyje nurodyta, kad naujo antžeminio statinio statyba yra, kai ji vykdoma žemės paviršiaus plote, kuriame nėra kitų statinių. Naujo požeminio statinio statyba gali būti vykdoma ir tuo atveju, kai žemės paviršiaus plotas, po kuriuo statomas požeminis statinys, užimtas kitais statiniais. Naujo statinio statybos tikslai yra pastatyti naują statinį.

Statybos įstatymo 27 straipsnyje reglamentuojamas statybą leidžiančių dokumentų sąrašas. Šio įstatymo straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad leidimas statyti naują statinį – naujo ypatingojo ir neypatingojo statinio statybai (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomą naują ypatingąjį ir neypatingąjį statinį); naujo nesudėtingojo statinio statybai mieste (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomą naują nesudėtingąjį statinį), konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kitoje teritorijoje aplinkos ministro nustatytais atvejais; naujo nesudėtingojo statinio statybai kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje ir jos apsaugos zonoje kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais.

Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad statinio projektas turi būti parengtas, kai privaloma gauti šio įstatymo 27 straipsnio 1 straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodytus statybą leidžiančius dokumentus.

Statybos įstatymo 14 straipsnyje reglamentuojamos statytojo (užsakovo) teisės ir pareigos. Minėto įstatymo straipsnio 1 dalies 15 punkte nurodoma, kad kai statinio statybai nereikia statybą leidžiančio dokumento, iki statybos pradžios dėl statinio statybos kitų statinių apsaugos zonose arba kitose teritorijose, kuriose taikomi teisės aktuose nustatyti norminiai atstumai iki kitų statinių ar kitokie teisės aktuose nustatyti statinių statybos ribojimai dėl kitų (esamų) statinių, gauti tų statinių savininkų arba statinių valdytojų, naudotojų sutikimus, kai jie įgalioti tokius sutikimus suteikti.

Pareiškėjas skunde teigia, kad Inspekcija nevertino ir nepasisakė dėl statinio atstumo iki kelio ribos, nepateikė jokių duomenų ar argumentų, kodėl ši aplinkybė nelaikoma reikšminga.

STR 1.05.01:2017 7 priedo 4 punkte nurodyta, kad rašytiniai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai yra privalomi statant ant sklypo ribos sublokuotus pastatus, statant pastatus ar stogą turinčius inžinerinius statinius arčiau kaip 3 m atstumu nuo sklypo ribos, tačiau ne arčiau kaip 1 m (skaičiuojant atstumą horizontalioje plokštumoje nuo labiausiai išsikišusių konstrukcijų), kai pastato ar stogą turinčio inžinerinio statinio bet kurios konstrukcijos, esančios 1–3 m atstumu nuo sklypo ribos, bet kurio taško aukštis, matuojamas nuo žemės paviršiaus ties sklypų riba (žemesniojo paviršiaus, jei ties sklypų riba yra aukščių skirtumas), didesnis už horizontalų atstumą nuo šio taško iki sklypų ribos, statant pastatus ar stogą turinčius inžinerinius statinius arčiau kaip 1 m nuo sklypo ribos.

Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 7 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad sodo sklype pastatai turi būti statomi ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sklypo ribos, inžineriniai statiniai (išskyrus tvoras) – ne mažesniu kaip 1 m atstumu nuo sklypo ribos, tačiau visais atvejais – kad jie nedarytų žalos kaimyninio sklypo naudotojui. Mažesniu atstumu statiniai gali būti statomi turint rašytinį kaimyninio sklypo savininko ar sodininkų bendrijos (kai sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija) valdybos ar pirmininko sutikimą.

Vertindama Rašto turinį, Komisija sutinka su šiais pareiškėjo argumentais, kad Rašte nebuvo pasisakyta dėl statinio atstumo iki kelio ribos, nepateikti duomenys ar argumentai, kodėl ši aplinkybė nelaikoma reikšminga. Tačiau į nagrinėjamą bylą pateikti įrodymai, t. y.: Patikrinimo aktas, Pastatų savininkų pateikti paaiškinimai bei sodininkų bendrijos „X“ valdybos pirmininko pateiktas neprieštaravimas dėl Pastatų statybos, nesilaikant teisės aktais nustatytų atstumų, patvirtina, kad atsakovė patikrinimo metu, šiuos duomenis vertino ir dėl jų pasisakė Patikrinimo akte. Todėl šis procedūrinis pažeidimas nesudaro pagrindo panaikinti skundžiamo Rašto.

Taip pat pareiškėjas skunde nurodo galimą viešo intereso pažeidimą. Atkreiptinas dėmesys, kad nei pareiškėjo Skunde, nei jo (data neskelbtina) papildyme, pareiškėjas nekėlė klausimų dėl viešo intereso pažeidimo, todėl atsakovė dėl šios aplinkybės pasisakyti neprivalėjo.

Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatyta, kad Skundai, pateikti pagal kompetenciją, nenagrinėjami, kai skundas paduotas dėl pažeidimų vykdančią statybą, kai statybos darbams nereikia nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje. Minėto įstatymo straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja pradėjus nagrinėti skundą, skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama.

Įvertinus byloje surinktą medžiagą, atsižvelgiant į tai, kad Skundo nagrinėjimo metu paaiškėjo aplinkybės, nurodytos Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkte, ir nenustatytos šiame punkte nurodytos išimtys, sprendžiant, jog atsakovė turėjo teisinį ir faktinį pagrindą Skundo nagrinėjimo procedūrą nutraukti pagal Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 3 dalį. Komisijos vertinimu, ginčo teisinės ir faktinės aplinkybės pilna apimtimi atitinka Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkto ir to paties straipsnio 3 dalies nuostatas, todėl priimtas sprendimas nutraukti Skundo nagrinėjimo procedūrą yra teisėtas ir pagrįstas. Komisijos vertinimu, atsakovė Rašte tinkamai informavo pareiškėją apie galimybę

ginti pažeistą ar ginčijamą teisę arba įstatymų saugomas interesus Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka, jei pareiškėjas mano, kad bendraturčio (-ių) veiksmai pažeidžia jo teises ar teisėtus interesus.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 punktai). Be kita ko, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) savo praktikoje yra nurodęs, jog VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., LVAT 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015). Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (pvz., LVAT 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-878/2013, 2021 m. lapkričio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2577-602/2021 ir kt.). Akcentuotina ir tai, jog pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai, išaiškinti visas klausimui spręsti reikšmingas aplinkybes, išklausti asmenis, kurių atžvilgiu yra priimami administraciniai sprendimai (pvz., LVAT 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5184-575/2019), taip pat užtikrinti, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (pvz., LVAT 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-816/2014 ir kt.).

Atsakovės Rašte išdėstytos faktinės aplinkybės yra pakankamos šiam sprendimui priimti, ginčo teisinius santykius reglamentuojančios teisės normos taikytos tinkamai, padarytos išvados nutraukti Skundo nagrinėjimą pagrįstos teisės normomis, faktinės aplinkybės tinkamai susietos su teisinėmis, iš skundžiamo Rašto turinio aiškus jo priėmimo pagrindas, todėl skundžiamas Raštas yra teisėtas, atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus. Komisijos vertinimu, pareiškėjas neįrodė, jog atsakovė pažeidė skunde nurodytus viešojo administravimo principus.

Netenkinus reikalavimo dėl Rašto panaikinimo, atmestinas ir išvestinis reikalavimas dėl įpareigojimo Inspekciją atlikti pakartotinį tyrimą.

Pareiškėjas trečiuoju ir ketvirtuoju skundo reikalavimais prašo: įvertinti statinio atstumą iki kelio ribos bei galimą viešojo intereso pažeidimą; pagal galimybes pavesti tyrimą atlikti kitiems pareigūnams ar kitam teritoriniam padaliniui, nedalyvavusiems ankstesniame nagrinėjime.

Pažymėtina, jog Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, dėl to negali įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą ar už viešojo administravimo subjektą priimti sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais netinkamai (pvz., LVAT 2022 m. vasario 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-103-756/2022; 2020 m. vasario 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-169-624/2020 ir kt.). Komisija tik vertina viešojo administravimo subjekto atliktų arba neatliktų veiksmų teisėtumą ir gali pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo pirmas ir antras reikalavimai yra atmestini, šie pareiškėjo išvestiniai reikalavimai taip pat atmestini.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento (data neskelbtina) sprendimo

Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo adresu (adresas neskelbtinas)“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Marina Adomaitė

Komisijos narės

Laura Bernikienė

Inga Drąsutavičienė